

Vadovų atsakomybės draudimas įgauna pagreitį

Lietuvoje sparčiai populiarėja draudimo produktas, skirtas atsakingus sprendimus priimančioms įmonių darbuotojoms – Vadovų civilinės atsakomybės draudimas. Savo ir šeimos gerove bei turtu rizikuojantys vadovai siekia išvengti galimų nemalonių, tad juo draudžiami ne tik direktoriai, bet ir valdybos ar stebėtojų tarybos nariai, kiti sprendimus priimančios darbuotojai.

Gytautas Balys

Galimybė apsidrausti Vadovų civilinės atsakomybės draudimu Lietuvoje veikiančioms bendrovėms atsirado senokai, tačiau draudimo rūšis populiarėja Lietuvoje veikiančių įmonių tarpe nebuvo. Paklausa pradėjo augti maždaug prieš 4-7 metus. Maždaug tuo metu Bendrovių valdymo institutas Baltijos šalyse pradėjo rengti mokymus nepriklausomiems valdybos nariams, o Didžiosios Britanijos draudimo ir perdraudimo bendrovė „Lloyd’s“ paskyrė generalinį atstovą Lietuvoje, kuris svariai prisidėjo aiškinant šio produkto esmę ir naudą Lietuvos draudimo brokeriams. Vakarų kompanijos jau senokai įvertino pana-

šias rizikas, tad šis draudimas pirmiausia priėjo didžiųjų investuotojų gretose.

Rimantas Chaleckas, platų žinomų šalies įmonių ratą aptarnaujančios draudimo brokerio bendrovės „IVP Partners“ verslo plėtros vadovas patikslina, kad taip vadinamuoju Vadovaujančių asmenų civilinės atsakomybės draudimu jau naudojasi daugiau nei 30 proc. bendrovės klientų. „Net ir valstybinės įmonės, kurios vis dažniau valdybų sudėtis papildė specialistais iš išorės, įžvelgia šio draudimo naudą.“, – pateikia pavyzdį ekspertas.

Procesą paspartino 2008 m. krizės metu nuvilnijusi įmonių bankrotų banga, o po jos sekę Bankroto įstatymų pakeitimai sugriežtino vadovų atsakomybę.

Rasa Kulyčienė, UADBB, „IVP Partners“ pardavimų projektų vadovė: „Priėmus netinkamus sprendimus iškyla ne vien vadovo reputacijos klausimas, Civilinis kodeksas numato jo asmeninę atsakomybę, rizikuojama jo, sutuoktinio ar būsimų paveldėtojų turtu“.

Rasa Kulyčienė, UADBB, „IVP Partners“ pardavimų projektų vadovė teigia, kad apdraustiesiems tenka derinti skirtingų interesų turinčių grupių interesus, verslo sprendimus priimti greitai ir ne visada pakanka laiko įsigilinti į sprendimų padarinius. „Tai ne tik reputacijos klausimas, įstatymai numato asmeninę atsakomybę, rizikuojama savo, sutuoktinio ar tretieji asmenys pateikia ieškinį įmonės vadovui, tokia draudimo rūšis užtikrina skaidrų jo

veiksmų tyrimą, nuostolių atlyginimą bei didesnį diskretiškumą“, – paaiškina specialistė.

Akcininkų nedraudžia

Šio draudimo naudą įžvelgia ir įmonių akcininkai, galintys tikėtis kompensacijos už nekompetentingų samdomų vadovų sprendimus. Tiesa, patys įmonių savininkai negali apsidrausti šia draudimo rūšimi, nes kiltų interesų kolizija.

Kaip vieną didžiausių privalumų R. Kulyčienė įvardija draudiko įsipareigojimus atlyginti išlaidas teisinei gynybai, įskaitant ir atlygį advokatams dėl baudžiamojo persekiojimo ar reikalavimų, susijusių su asmens sužalojimu, turto sugadinimu bei aplinkos užteršimu.

Šio draudimo vertę didina ir tai, kad draudikas gali atlyginti užstatų, laidavimų, ekstradicijos, reputacijos atstatymo, konsultacijų iki nuostolių atsiradimo, reikalavimų, kylančių iš darbo santykių atsakomybės išlaidas. „Kaina priklauso nuo objektyvių veiksnių, tokių kaip pasirinkta draudimo suma, rizikų padengimo laipsnis, įmonės teisinė registravimo forma, potencialus apdraustųjų asmenų skaičius, finansiniai veiklos rezultatai bei subjektyvių veiksnių – istorinių įvykių, kurie galimai būtų susieti su trečiųjų šalių reikalavimais ateityje“, – patikslina „IVP Partners“ atstovė.

Indulgencijos nesuteiks

Ekspertai pažymi, kad tipinėse draudimo taisyklėse yra numatyta, jog nuostoliai nekompensuojami dėl tyčinių neteisėtų veiksmų siekiant neteisėto pelno ar atlygio, sukčiavi-

mo, kai apdraustasis neapskundžiama teismo nutartimi pripažįstamas kaltu. Visgi, draudimo apsauga apdraustiesiems dėl didelio neatsargumo ar įstatymo pažeidimo gali būti suteikta.

R.Chaleckas pastebi, kad verslininkai klausimo ar reikia draustis nuo įvairių rizikų paprastai nebesvarsto, daugiau diskutuojama dėl draudimo strategijos pasirinkimo. „Tipinės strategijos būna dvi, viena iš jų – kai draudimą parenka paskirtas įmonės darbuotojas, o kita, kai ši misija patikima specializuotoms draudimo brokerių bendrovėms“, – sako jis.

Pirmoji strategija sudėtinga jei įmonės veikla yra plačiai diversifikuota, reikalaujanti plataus esamos būklės, procesų suvokimo, kompetencijos teisineje srityje ir draudimo rinkos produktų išmanymo. „Daug žinomų bendrovių šias užduotis perkelia mums, esame stambaus verslo draudimo partneriai. Įvertiname klientų veiklos kritinius rizikos taškus, parengiame individualią visų draudimo rūšių programą, jos pagrindu organizuojame konkursą draudimo paslaugoms pirkti Lietuvoje ir užsienyje. Praktika rodo, kad absoliučia dauguma atvejų mums pradėjus administruoti draudimo portfelį įmonių išlaidos draudimui sumažėja, o galimų įvykių padengimas tampa žymiai platesnis.“

Anot jo, ne tik Vadovų civilinės atsakomybės atveju, bet ir kalbant apie kitas draudimo rūšis labai svarbu parengti tokius tipinių draudimo sąlygų išplėtimus ir keitimus, kurie atsitikus įvykiui leistų greitai ir sklandžiai gauti draudimo išmoką, nepatiriant nuostolių dėl sutrikdyto verslo ar neįvykdytų įsipareigojimų verslo partneriams.